

แบบอย่างที่ดี (Best Practice)

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community: SLC)

โดยใช้กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วน

ที่มาและความสำคัญ

สังคมแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community: SLC) เป็นแนวทางของนวัตกรรมปฏิรูปการศึกษา โดยการสร้างวิสัยทัศน์ใหม่ร่วมกัน โดยมีปรัชญาที่สำคัญ 3 ประการ คือ ปรัชญาแห่งความเป็นสาธารณะ (Public Philosophy) ปรัชญาแห่งความเป็นประชาธิปไตย (Democracy Philosophy) และปรัชญาแห่งความเป็นเลิศ (Excellence Philosophy) การรวมกลุ่มเครือข่ายครู ผู้บริหาร นักการศึกษา นักวิชาการ เครือข่ายผู้ปกครองและผู้ที่มีความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนวัฒนธรรมใหม่ในการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน สร้างความเป็นเพื่อนร่วมงานมืออาชีพ โดยมีพื้นฐานสำคัญอยู่ที่การรับฟังเสียงของผู้อื่น เพื่อให้เกิดการสื่อสารสองทาง ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบก้าวกระโดด

โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅณารุ่งเรืองเห็นความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (SLC) จึงนำกลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วนมาใช้ในการดำเนินการ มุ่งให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน ซึ่งคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การรับฟังซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนและเครือข่าย การปฏิบัติงานที่ท้าทายผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมพลังระหว่างโรงเรียนและเครือข่าย รวมถึงการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้เครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน และสร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

กระบวนการ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนดำเนินการการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (SLC) โดยใช้กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วน ภายใต้รูปแบบการบริหาร (PRA)² Model เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) โดยการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมครูอาวุโส สมาคมศิษย์เก่า รวมถึงชุมชน โรงเรียนสื่อสารให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อขอความร่วมมือ คำแนะนำ รับฟังเสียงของทุกฝ่ายด้วยความเคารพ และร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งหวังผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (Achievement) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก ผู้ปกครอง ชมรมครูอาวุโส สมาคมศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅณารุ่งเรืองสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Reaction) โดยทีมบุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพ (Professional)

โดยการจัดประชุมเครือข่ายอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียน (Responsibility) ให้เครือข่ายร่วมจัดการศึกษาที่มุ่งประโยชน์หลักที่เกิดกับผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศ ยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของตนให้ยอดเยี่ยมไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา รวมถึงทักษะการทำงาน เช่น การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์การทำงานทั้งภายในอำเภอเมืองปราจีนบุรีและต่างอำเภอ ได้แก่ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โรงพยาบาลค่ายจักรพงษ์ โรงพยาบาลบ้านสร้าง โรงพยาบาลประจันตคาม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานปศุสัตว์อำเภอประจันตคาม ศาลจังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอเมืองปราจีนบุรี คลินิกทันตกรรมแพทย์สุจินตนา คลินิกทันตกรรมบ้านหมอพัน ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ช่วงปิดภาคเรียน เป็นต้น รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา (MOU) ร่วมกับสถาบันการศึกษา เครือข่ายเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตปราจีนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา สถาบันพระบรมราชชนก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาระบบโควตา จัดให้มีโครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โครงการสานฝัน ปันน้ำใจเครือข่ายครอบครัว ป.ร.อ. เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติ วันสำคัญทางพุทธศาสนา กิจกรรมสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี กิจกรรมวันก่อตั้งโรงเรียน กิจกรรมบำรุงขวัญกำลังใจ กิจกรรมวันสงกรานต์ กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมพัฒนาชุมชน โดยการเชิญเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเพื่อการประสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและเครือข่าย ส่งผลให้เครือข่ายทุกภาคส่วนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานของโรงเรียน มีความภาคภูมิใจและเต็มใจในการร่วมดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามการดำเนินงานของเครือข่ายตามกำหนดเวลาทั้งทาง Onsite และ Online มีระบบติดตามผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา และสร้างกลุ่มไลน์เครือข่ายสำหรับเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนศิษย์เก่าและเครือข่าย เพื่อติดตามความสำเร็จของผู้เรียน รวมถึงรับฟังข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของโรงเรียน (Assessment) จากการสอบถามความคิดเห็นของเครือข่ายทุกภาคส่วนโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า เครือข่ายทุกภาคส่วนร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน มีความภาคภูมิใจ ศรัทธาต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีผลการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ผลลัพธ์

จากการใช้กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือเครือข่ายทุกภาคส่วนส่งผลให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีทักษะและกระบวนการในการปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา สามารถนำความรู้ประสบการณ์มาปรับใช้ในการเรียนในห้องเรียน สามารถตัดสินใจเลือกเส้นทางในการศึกษาต่อได้ตามความสนใจและความถนัด โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาทรัพยากรให้มีความทันสมัยเพียงพอ มีความพร้อม สามารถใช้เป็นแหล่งบริการการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกให้กับชุมชน โรงเรียนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก กล่าวคือ เป็นต้นแบบของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีโรงเรียนต่างจังหวัดที่มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2564 โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ปี พ.ศ. 2566 โรงเรียนมิตรภาพวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว และโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี รวมถึงโรงเรียนยังเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของชุมชนทั้งทางด้านวิชาการ เช่น การทดสอบเข้ามหาวิทยาลัย GAT-PAT, A-Level การทดสอบบรรจุรับราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี การเป็นศูนย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) การทดสอบโดยใช้ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center: HCEC) เป็นต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการให้คำปรึกษา การอบรมและการดำเนินการเป็นศูนย์สอบ (Testing Center) เช่น การสอบ CEFR, HSK, การจัดอบรมด้านการเงิน เป็นต้น รวมถึงการใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ในการฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการของผู้บริหารที่สอบบรรจุใหม่ เป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์นักศึกษาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และการจัดกิจกรรมของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น การจัดอบรมของหน่วยงานของรัฐมหาวิทยาลัย หน่วยงานเอกชน เป็นต้น

ปัจจัยหรือสิ่งสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ

1. เครือข่ายทุกภาคส่วนให้การยอมรับซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานของโรงเรียน มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความรัก ความภูมิใจและความผูกพันระหว่างสมาชิก ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน สนับสนุนทุนการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปราจีนราชูฏารุ่ง และเครือข่ายมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน ทำให้การกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่มีทิศทางที่มุ่งสู่ความสำเร็จ
3. ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีม และสนับสนุนงบประมาณที่ใช้การดำเนินงานจากงานสวัสดิการโรงเรียน กลุ่มบริหารงบประมาณอย่างเป็นธรรม

4. มีการบำรุงขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากร การแสดงความยินดีแก่ครูและบุคลากร เมื่อได้รับรางวัล การยกย่องชมเชยบนเวทีช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง การแสดงความยินดีในสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook Page โรงเรียนปราชญ์ราชูรอำรุง) การเยี่ยมไข้เมื่อครูและบุคลากร ญาติของครูและบุคลากร ผู้มีอุปการคุณ สมาชิกชมรม สมาชิกสมาคม เมื่อเจ็บป่วย คลอดบุตร และร่วมเป็นเจ้าภาพกรณีเสียชีวิต ทำให้ครูและบุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึกได้รับขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจต่อโรงเรียน รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา สามารถปฏิบัติงานอย่างมีความสุข

การเผยแพร่ผลงาน

โรงเรียนเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติที่ดีผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน <https://www.pra.ac.th> สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Page โรงเรียนปราชญ์ราชูรอำรุง สร้างกลุ่มออนไลน์เพื่อสื่อสาร (Line group) กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มสมาคมและผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มครูโรงเรียนปราชญ์ราชูรอำรุง